

Kriittinen korkeakoulu

Kriittisen korkeakoulun
toiminta

2021

”Noin seitsemän vapaata taitoa”

Sisällysluettelo

I Yleistä	2
II Koulutustoiminta	3
Kirjoittaminen ja kirjallisuus	3
Filosofia ja humanismi	5
Mieli ja luova kasvu	6
Puhetaito ja viestintä	6
Kuvataide	7
Musiikki ja kulttuuri	7
III Yleisöluennot ja tapahtumat	8
Luentosarjat, klubit ja filosofiakahvilat	8
Tapahtumat	9
Koulutukset ja työpajat ulkoisille / organisaatioasiakkaille	10
IV Hankkeet ja yhteistyö	10
IV Tiedotus, hallinto ja talous	12
Tiedotus ja jäsenistö	12
Hallinto ja talous	13
Tiivistelmä: vuosi 2021 lukuina	14

I Yleistä

Vuosi 2021 oli uuden normaalin vuosi. Laaja-pohjainen työ uusien pedagogisten ratkaisujen eteen kantoi hedelmää ja toiminta jatkoi kasvuaan pandemiatilanteen heittäytystä huolimatta. Ihmisten kaipuu sivistyksen, itsensä kehittämisen ja toistensa pariin tuntui ja näkyi Kriittisen korkeakoulun toiminnan jokaisella lohkolla.

Oppituntien kokonaismäärä kasvoi edelleen. Samoin kasvoi [Kriittisen korkeakoulun](#) (tästä edes KrKK) toimintaan osallistuneiden ihmisten määrä. Etäkoulutustoimintaa kehitettiin, ja myös Kirjoittajakoulussa kokeiltiin hybridimuotoa loppusyksystä 2021.

Vuosi oli myös menneisyyden ja tulevaisuuden kohtaamisen aikaa. KrKK ja verkkojulkaisu [Katsaus](#) saivat uudet nettisivut. Verkkojulkaisun ensimmäinen varsinainen numero julkaistiin keväällä ja toinen syksyllä 2021. [Katsaus-lehden arkiston](#) 1957-2011 internetjulkaisu kaikille vapaaseen käyttöön saatettiin päätökseen Wihurin ja Kordelinin säätiöiden tukemana joulukuussa. KrKK:n ja Katsaus-lehden historiikkien tekeminen jatkui.

katsaus
- [humanistinen verkkojulkaisu](#)

Kriittisen korkeakoulun toiminnanjohtaja Eero Ojanen eläköityi tehtävästään 18 vuoden työrupeaman jälkeen vuodenvaihteessa 2021-2022. Ojanen on ollut KrKK:n sydän ja kasvot pitkän vakauttamisen ja kasvun kauden aikana, joten muutos on merkittävä koko yhdistykselle. Myös kuvataidetoiminnan puolella tapahtui sukupolvenvaihdos, kun pitkäaikainen opettaja ja KrKK:n emeritapuheenjohtaja Heli Heikkinen siirtyi syrjään päivänkohtaisesta toiminnasta.

Vuonna 2021 toiminta jatkui edelleen Helsingissä, Jyväskylässä ja Satakunnassa.

Tampereen toiminta oli koronasyistä tauolla. Imatran filosofiakahvila [Virtapiiri](#) sai kokoontua taas loppusyksystä 2021. Orivedelle suunnitellut [filosofiapäivät](#) järjestettiin etä tapahtumana loka-kuussa.

Yhteistyöhankkeita syntyi ja toteutettiin useita vuonna 2021. Erityisesti yhteistyö Kansanvalistusseuran kanssa tiivistyi ja syveni. Kriittisen korkeakoulun ajatuspajamainen toiminta edistyi ja kehittyi. Erilaisia koulutuksia ja työpajoja toteutettiin myös tilauksesta muille toimijoille.

Suurimpana yksittäisenä toiminnan muotona jatkui [Kirjoittajakoulu](#). Uutena isona koulutuksena alkoi lukuvuoden mittainen [Holistisen psykologian koulutus](#). Kirjoittamisen verkkokoulutukset keräsivät ennen näkemättömissä määrin kiinnostuneita ja tarjontaa lisättiin ja kehitettiin vuoden mittaan vastaamaan tarpeeseen.

II Koulutustoiminta

Suurin osa Kriittisen korkeakoulun koulutus-toiminnasta toteutettiin myös vuonna 2021 yhteistyössä [Opintokeskus Siviksen](#) kanssa. Yhteistyössä toteutettuja opintojaksotunteja oli yhteensä 2885. Näiden lisäksi yhteistyössä toteutettiin muutama ammatillisen lisäkoulutuksen koulutus. Tavallisiksi oppitunneiksi muutettuina näitä koulutuksia järjestettiin 164 oppitunnin edestä. Yhteistyötunteja pidettiin siis kaikkiaan noin 3049 kappaletta, mikä on yli 4% OK-Siviksen 75 jäsenjärjestönsä kanssa tuottamasta vapaan sivistystyön oppitunnista.

Kasvu suhteessa edellisvuoteen oli jopa neljäntoista prosentin luokkaa. Koska miltei kaikki Kriittisen koulutustoiminta järjestetään yhteistyössä Siviksen kanssa, antaa tämä varsin hyvän kuvan myös koulutustoiminnan laajenemisesta koronavuoden aikana.

Sivisyhteistyön ulkopuolella toteutettiin kaksi keskustelutilaisuutta, yksi seminaari sekä **Puistofilosofiatapahtuma**.

Kirjoittaminen ja kirjallisuus

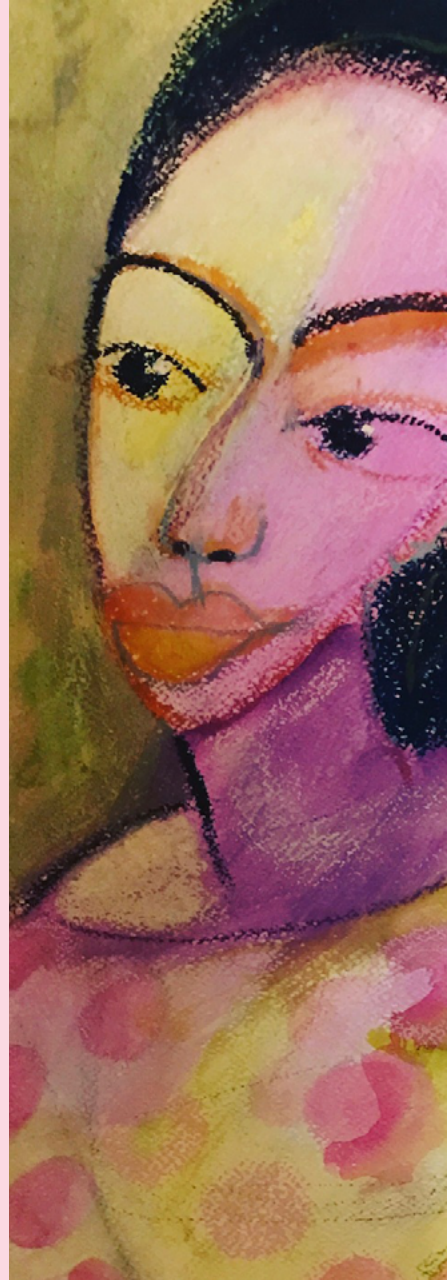
Kaksivuotinen luovan kirjoittamisen koulutusohjelma [Kirjoittajakoulu](#) oli edelleen Kriittisen suurin yksittäinen toimintamuoto.

Kaikkiaan Kirjoittajakoulu vastasi vuoden 2021 aikana 1214 oppitunnista, eli 40 prosentista kaikista oppitunneistamme. Taloudellisesti Kirjoittajakoulu vastaa noin 28 prosentista koko Kriittisen tuloista.

Kirjoittajakoulua johtavat runoilijat ja kirjailijat **Eino Santanen** ja **Jyrki Kiiskinen**. Muina opettajina on toiminut 24 prosaistia, lyirikkoa, näytelmäkirjailijaa ja kustannustoimittajaa. Kirjoittajakoulussa toimii yhtä aikaa kaksi vuosikurssia. Uusia opiskelijoita valittiin syksyllä aloit-

tavaan ryhmään valittiin 37. Hakijoita oli viime vuosien tapaan runsaasti, 132 henkeä. Toiselle vuosikurssille jatkoi 29 opiskelijaa.

Korkea jatkamisprosentti kertoo osaltaan korkeasta tyytyväisyydestä opetukseen. Syksyn 2021 toinen vuosikurssi ei ollut tavannut toisiaan kertaakaan koko Kirjoittajakoulu-uransa aikana ennen marraskuuta. Koronan aiheuttamat poikkeusjärjestelyt ovat tietenkin aiheuttaneet harmia ja turhautumista, mutta myös uusia mahdollisuuksia järjestellä omaa opiskelua. Opetuksen laadusta ei tingitty tänäkään vuonna.

Kirjoitusretriitti etäkurssina

19.-21.4.

Kirjoittajakoulu pysyi etämuodossa liki koko vuoden, mutta marraskuun ajaksi koulu siirtyi hybridimuotoon. Pääosa ryhmästä kokoontui vanhaan tapaan Saksalaisella koululla, mutta osa ryhmästä osallistui opetukseen etänä. Syksystä 2021 alkaen Kirjoittajakoulun joka neljäs viikonloppu päätettiin siirtää etäopetukseen pandemiasta riippumatta. Tämä monipuolistaa opetuspalattia ja vapauttaa opiskelijat fyysisestä läsnäolosta kolmen viikonlopun ajaksi lukukaudessa, ja on myös resurssikysymys. Lähiopetus tulee kuitenkin säilymään Kirjoittajakoulun pääopetusmuotona.

Tietokirjoittajakoulun vuoden kestävä koulutuksen järjestyksessä toinen opetusryhmä päätti taipaleensa toukokuussa, ja kolmas ryhmä käynnistyi syyskuussa. Kevään hakuun osallistui 16 kirjoittajaa, joista 12 valittiin. Tietokirjoittajakoulua luotsasi tutkija ja kirjoittamisen valmentaja **Carol Kiriakos**, muita opettajia koulutuksessa olivat mm. tietokirjatoimittaja **Jukka Hartikainen**, tietokirjailija ja filosofi **Eero Ojanen** sekä kustannustoimittaja **Tuula Kousa**. Opetus pidettiin etänä kevään osalta, ja pääasiassa lähiopetuksena syksyllä.

Kirjoittajakoulun suorittaneille opiskelijoille tarkoitettussa **Kirjoittamisen jatkoryhmässä** aloitti syksyllä 2021 kaksi ennätysuurta ryhmää, yhteensä 28 opiskelijaa. Jatkoryhmää luotsasi kirjoittaja ja kirjoittamisen opettaja **Ranya Paasonen**.

Kolme viikkoa kestäviä, 42 oppitunnin laajuisia **Elokväkäkirjoituksen tekeminen** -kursseja toteutettiin yhteensä kolme kappaletta: kesäkuussa, elokuussa sekä marras-joulukuussa. Lisäksi pidettiin yksi lyhyempi **Draaman perusteet I** -luentokurssi. Kurssit pidettiin kokonaan etämuodossa. Etämahdollisuus toi mukaansa osallistujia eri

puolilta Suomea. Kurssia opetti taiteilija, käsikirjoittaja ja ohjaaja **Petri Hakkarainen**.

Perinteikäs **Kirjallisuuspiiri** jatkoi toimintaansa. Kevään teemana oli afrikkalainen nykykirjallisuus ja syksyn teemana Lähi-Itä. Piiri pidettiin etänä kevään aikana ja lähiopetuksessa syksyllä. Kirjallisuuspiiriä luotsasi kirjoittaja ja freelance-kustannustoimittaja **Anna Louhensalo**.

Keväällä 2021 järjestettiin viisi kertaa suosituksi muotoutunut **Kirjoitusretriitti** etäkurssina. Syksyllä 2021 sama opettaja tutkija ja kääntäjä **Riikka Ala-Hakula** piti myös kirjoituskurssin nimeltä **Oma huone**, joka vielä retriittejä keskityneemmin paneutui kirjoittamisen tilan luomiseen.

Kirjoita elämästäsi tarina -verkkokurssi aloitti toisen opetusröhmänsä syksyllä 2021 ja valtava suosio jatkui. Sen lisäksi aloitettiin lukukauden mittainen **Luovan kirjoittamisen** verkkokurssi, joka keräsi toista sataa ilmoittautumista, joista vain 40 pystyttiin ottamaan kurssille. Molemmat kurssit toteutettiin Itslearning-alustalla. Kurssien materiaalit ja tehtävät rakennettiin alustalle, ja myös keskustelu opettajan kanssa tapahtui oppimisympäristön keskustelutoiminnolla. Näitä kurseja luotsasivat kirjailijat **Timo Montonen** ja **Riikka Takala**, joiden työtaakkaa rekrytoitiin syksyllä keventämään kirjailija **Markku Karpio**.

Luovan tieteellisen kirjoittamisen verkkokurssi toteutettiin kerran syksyllä 2021. Sen opettajana toimi FT **Virpi Yliraudanjo**.

Filosofia ja humanismi

Filosofisen praktiikan koulutuksen viides koulutusryhmä viimeisteli koulutuksensa elokuussa 2021. Kuudes koulutusryhmä aloitti heti syyskuussa 2021 täydellä 12 hengen ryhmällä. Keväällä 2021 koulutus kokoontui etänä, ja syksyn aikana lähiopetuksessa väljissä tiloissa. Johtajaopettajina filosofian praktikot TeT **Pia Houni** ja FM **Heikki Vuorila** ja kurssilla on myös kuusi muuta opettajaa.

Filosofian klassikoita -seminaari ja mannermaiseen filosofiaan perehdyttävä **Ajattelijan kokemus** -kurssi pysyivät etäopetuksessa syksyn puoliväliin asti ja siirtyivät sitten lähiopetukseen. Kumpaakin kurssia veti filosofi **Miika Luoto**, Ajattelijan kokemus -kurssilla hänen työparinaan toimi filosofi **Sami Santanen**.

Filosofisen antropologian kurssi Ihmisen filosofia keräsi paljon yleisöä sekä keväällä että

erityisesti syksyllä. Sen rinnalla aloitti keväällä myös psykologi **Lauri Rauhalan** ajatuksiin perehtyvä **lukupiiri**. Molemmat ryhmät kokoontuivat koko lukuvuoden ajan etänä, ja molempia opetti **Heikki Vuorila**.

Lauri Rauhalan ajatteluun pohjasi myös **Kukaminä olen** -pohdintaryhmä, joka toteutettiin etänä syksyllä 2021. Ryhmää veti YTM **Piia Koivumäki** Jyväskylän yliopistosta.

Myös uusia filosofian kursseja järjestettiin. Syksyllä pidettiin suomen kielen sanojen filosofisia juuria luentojen ja harjoitusten kautta tutkiva **Suomen kielen sanojen filosofia** -kurssi. Kursin opetti FM **Viivi Välttilä**. Syksyllä järjestettiin myös **Utopiat -filosofian erikoiskurssi**, joka ruoti utopioiden historiaa, filosofiaa ja ajankohtaista merkitystä. Sen opetti filosofi **Tuomas Nevanlinna**. Loppusyksystä pidettiin myös **Metafysiikan perusteiden** kurssi, jota opetti FM TT **Lauri Snellman**.

Mieli ja luova kasvu

Maaliskuussa 2021 Kriittinen korkeakoulu aloitti uuden, noin 20 opintopisteen laajuisen koulutuksen **Holistisesta psykologiasta**. Koulutus jatkui vuoden 2021 loppuun asti. Koulutuksessa luennoi lukuisia psykologian asiantuntijoita. Koulutuksen vastuopettajina toimivat dosentti Eeva Kallio Jyväskylän yliopistosta ja psykologi **Tony Dunderfelt**. Ennen koulutuksen alkua järjestettiin etämuodossa myös kaksi kaikille avointa keskustelusalonkia koulutuksen teemoista. Ensimmäisen koulutusryhmän kokemusten perusteella koulutuksen kehittäminen edelleen aloitettiin syksyllä 2021. Uusi ryhmä aloitetaan syksyllä 2022.

Psykoterapeutti FM **Elli Akrén-Ebben Tiedostamattoman kirjoittaminen** -kursseja järjestettiin kolme kappaletta. Kursseilla tiedostamattomaan paneudutaan luovan kirjoittamisen välinein. Yksi kurseista oli kirjoitusprosessiin suuntautuva erikoiskurssi.

Filosofi **Eugene Gendlinin** kehittämää metodia opetettiin **Fokusoinnin perustaidot** -kursseilla. Ensimmäinen, toinen ja kolmas perustason kurssi järjestettiin keväällä ja lisäksi kaksi ykköstason kurssia syksyllä. Opettajana toimi fokusointiopettaja FT **Virpi Lehtinen**. Kaikki kurssit pidettiin hybridimuodossa, joka palvelee pieniä ryhmiä ja keskustelemaa opetusotetta poikkeuksellisen hyvin.

Keväällä pidettiin kuusiosainen **Kehollinen dialogi tienä merkitykselliseen elämään** -keskustelusarja. Sarjassa kehitettiin ja tutkittiin kehollisuutta osana dialogitaitoja. Sarjan vetivät **Virpi Lehtinen** ja tutkija KTT **Maria Joutsenvirta**.

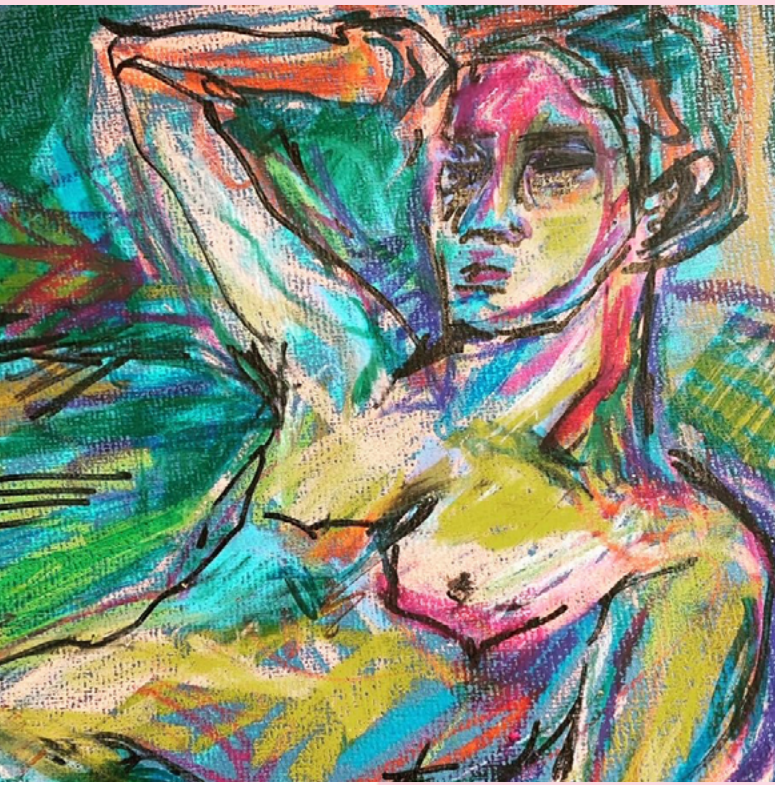

Puhetaito ja viestintä

Puhujakoulun vuosikurssin 2020-2021 luotsasi loppuun ja uuden ryhmän syksyllä 2021 aloitti puhetaidon asiantuntija FM **Severi Hämäri**. Syksyllä käynnistyi järjestyksessä kahdestoista Puhujakoulun vuosikurssi. Koulutus kokoontui keväällä etänä ja syksyllä hybridimuodossa.

Marraskuussa toteutettiin myös hybridimuodossa viikonlopun mittainen **Puhetaidon intensiivikurssi**. Tälläkin kurssilla opettajana toimi **Severi Hämäri**. Kaikki puhetaidon koulutus sai opiskelijoilta paljon kiitosta luovista ja toimivista opetusmenetelmistä.

Kuvataide

Perjantaisin kokoontuva **Kuvataidekoulu** kokoontui etänä kevään ajan ja lähiopetuksessa syksyllä. Opetuksessa hyödynnettiin sekä puhe- linyhteyksiä että Zoom-sovellusta. Samoin **Itsenäisen tekemisen kuvataideryhmä** kokoontui keväällä etämuodossa ja syksyllä lähiopetuksessa. Molemmat ryhmät järjestivät virtuaaliset näyttelyt KrKK:n sivuilla olevassa virtuaaligalleriassa keväällä, ja perinteiset näyttelyt Kuja Bar & Bistrossa syksyllä 2021.

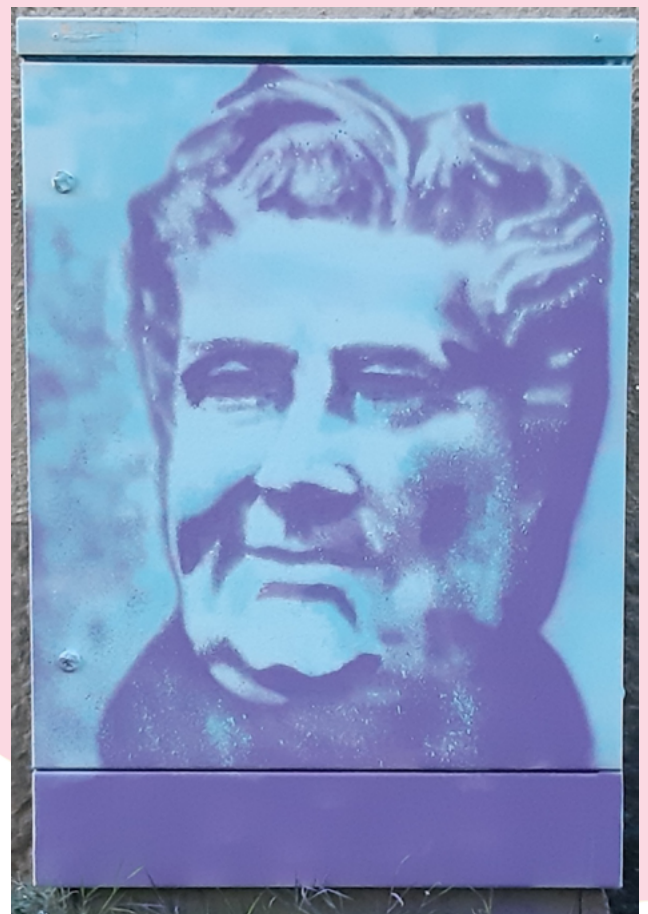
Molempia kursseja veti kevään ajan kuvataiteilija **Heli Heikkinen**. Syksyllä molempien vastaavana opettajana aloitti kuvataiteilija **Elina Aho-Brennan**. Muutos ei vaikuttanut ryhmien kävijämääriin. Kuvataidekoulu oli täynnä ja Itsenäisen tekemisen ryhmäkin kasvoi syksylle 2021, joten siirtymää voidaan pitää onnistuneena. Mallina Kuvataidekoulussa työskenteli tanssija **Sami Rekola**. Ihmisen kuva -kurssi oli koko vuoden ajan tauolla opettajan aikataulujen takia.

Syksyllä järjestettiin lisäksi taideterapeuttinen **Luomisvoimaa-ryhmä**. Ohjaajina toimivat kuvataiteilija, ryhmätaideterapeutti **Annika Ruuska** ja sosionomi, ryhmätaideterapeutti **Mari Salovaara**.

Musiikki ja kulttuuri

Musiikin historiaan paneutuva **Virtaa-musiikkimatka** jatkui Galleria Midorin tilavissa tiloissa ajantasaisten pandemiarajoitusten mukaisesti. Kevään epävarma tilanne rajoitti kävijämäärää, mutta syksyn 2021 ajan musiikkimatka keräsi lähes joka ilta täyden 20 hengen yleisön. Konserttisarjaa veti pianisti **Minna Pöllänen**.

Laulunkirjoittamisen kurssi jatkui keväällä 2021, ja uusi ryhmä aloitti syksyllä. Laulunkirjoittamisen ryhmä kokoontui keväällä etänä ja syksyllä lähiopetuksessa. Lähiopetus siirtyi koordinaatio-ongelmien vuoksi Antroposofisen liiton tiloista Kriittisen omiin tiloihin Albertinkadulle lopputyksystä. Viimeiset opetuskerrat syyskaudella pidettiin etänä. Laulunkirjoittamista opetti laulaja-lauluntekijä MuT **Laura Sippola**.

III Yleisöluennot ja tapahtumat

Luentosarjat, klubit ja filosofiakahvilat

Mistä tulemme, minne menemme –luentosarja oli katkolla Porissa kevään ja alkusyksyn ajan pandemiasyistä. Loppusyksystä pystyttiin toteuttamaan yksi luentotilaisuus ja yksi keskustelu. Tampereella toiminta oli katkolla koko vuoden ajan.

Helsingin **Filosofiklubin** kevätkausi pidettiin kokonaan etämuodossa yhtä ulkotiloissa pidettyä kokoontumista lukuunottamatta. Syksyn ohjelma toteutettiin lähitapahtumina. Filosofiklubin kokoajana toimi edelleen FM **Juha Olavin**. Klubi kokoontui vuoden aikana yhteensä kaksitoista kertaa. Keskimäärin tilaisuuksissa oli noin 25 osallistujaa. Puhujina mm. **Ilkka Niiniluoto**, **Aappo Kähönen**, **Laura Kolbe**, **Olli Sinivaara** ja **Daniel Nylund**. Erikoisklubilla syksyllä juhlittiin **A History of Philosophy and Psychology in Finland** -teossarjan 19. ja viimeisen osan julkaisua.

Jyväskylän **Filocafé** pysyi koko vuoden ajan etämuotoisena. Tilaisuuksia oli keväällä kaksi ja syksyllä kolme. Tilaisuuksissa oli kymmenestä kahteenkymmeneen henkeä. Filocaféta veti keväällä filosofi ja logoterapeutti FT **Leena Kakkori** ja syksyllä filosofian tutkija **Lauri Myllymaa**.

Imatran kaupungin kanssa yhteistyössä jatkui filosofiakahvila **Virtapiiri**. Piiri oli pandemiasyistä katkolla koko kevään, mutta onnistui syksyllä kokoontumaan täydet seitsemän kertaa. Piiri kokoontui kirjaston väljissä tiloissa. Filosofikahvilaa veti filosofi **Jukka Tavi**.

Ihminen, eläin?

Tapahtumat

Keväältä 2020 siirtynyt **Nyky aika**-tapahtuma toteutettiin keväällä 2021 monimediaisena ei-reaaliaikaisena tapahtumana. Tapahtumasta tuotettiin podcastiksi kaksi keskustelua, yksi esitystaiteellinen esitys tuotettiin videoksi, ja lisäksi julkaistiin yksi kommentaariartikkeli. Tapahtuma toteutettiin yhdessä **Nuoren voiman liiton, Ylioppilasteaterin ja Tutkijaliiton kanssa.**

Oriveden filosofiapäivät toteutettiin etämuodossa torstaina 14.10. Seminaarissa kuultiin kolme alustusta ja keskustelua filosofeilta **Jari Palomäki, Marika Enwald ja Vesa Jaaksi.** Osallistujia oli kaikkiaan noin sata. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä **Pro Orivesi** -yhdistyksen kanssa.

Jyväskylän Kriittinen korkeakoulu järjesti alkuvuodesta etämuotoisen seminaarin otsikolla **Krishnamurti - Mieli, ajattelu, tyhjyys.** Tilaisuudessa puhuivat **Juha Olavinen, Timo Airaksinen ja Paavo Pylkkänen.** Tilaisuuteen osallistui noin 200 henkeä. Loppusyksystä järjestettiin neljännen kerran yhteistyössä **Jyväskylän OKL:n** kanssa **Viisaus ja sivistys** -seminaari, tällä kertaa otsikolla **Ihminen, eläin.** Tilaisuuteen osallistui noin 100 osallistujaa.

Helsingissä pidettiin **Nyky aika**-tapahtuman lisäksi yksi seminaarituloisuus ja yksi isompi tapahtuma. Hybridimuotoinen **kutsuseminaari kasvatusfilosofiasta** pidettiin lokakuussa. Siinä pääpuhujana oli **Lea Pulkkinen** ja tilaisuutta järjesti **Timo Jantunen.**

Elokuussa pidettiin yhteistyössä **Kansanvalistusseuran, Helsingin Sanomien, Five ry:n ja Filo ry:n** kanssa Haagan Alppiruusupuistossa **Haagan Puistofilosofia** -tapahtuma. Tapahtumassa pidettiin kolme paneelikeskustelua ja useita pienryhmäkeskustelua ja filosofisia kävelyitä, sekä lasten filosofinen puuhapiste. Tapahtuma kokosi haastavasta säästä huolimatta pitkälti toista sataa ihmistä. **Helsingin sanomat** striimasi pääkeskustelut.

Koulutukset ja työpajat ulkoisille / organisaatioasiakkaille

Kriittiseltä korkakoululta on myös vuonna 2021 ostettu koulutus- ja työpajapalveluita ulkopuolelle. Koko vuotta määritti **Kansanvalitusseuran Sivistystila**-hanke, jota varten Kriittinen toteutti sarjan työpajoja raportteineen. Lisäksi toteutettiin **Poliittisen puhetaidon koulutus Vihreät nuoret ry:lle**, sekä yksi **Erätauko**-kou-

lutuksen **Espoon kaupungille** ja **Uudenmaan AVI:lle**. Koulutukset koordinoi **Markus Neuvonen** ja hänen lisäkseen niitä oli toteuttamassa **Severi Hämäri**. Lisäksi myytiin kaksi **fokusoinnin yksityistuntia** yksityisille asiakkaille. Opettajana **Virpi Lehtinen**.

katsaus

IV Hankkeet ja yhteistyö

Kriittinen korkeakoulu jatkoi ajatuspajatoimintaansa vuonna 2021. Käytännössä tämä tarkoitti erilaisten yhteistyöverkostojen luomista ja ylläpitoa sekä erilaisten hankkeiden suunnittelua ja jatkamista. Yhteistyökanavaa pidettiin auki mm. **Faktan ystävien** ja muiden kansalaisjärjestöjen kanssa. Faktan ystäviin kuuluu **Faktabaari**, **Avoin yhteiskunta ry**, **Suomen Libero**, **Olen täällä -verkosto**, sekä **Journalistit ilman rajoja**. Filosofia elämäntapana -hankkeelle, Kanssasuomalaisuus-hankkeelle, Kasvun rajat -hankkeelle ja monelle muulle projektille laadittiin suunnitelmia ja rahoitushakuja.

Mainitut hankkeet eivät vielä päässeet toteutusvaiheeseen vuonna 2021. Yhteistyöverkostot tuottivat kuitenkin syksyn aikana erilaisia hankkeita, jotka pääsevät toteutukseen myöhemmin. Alkuvuodesta toteutettiin mm. **aikuisten medialukutaitoakoskevyöreäpöytä-keskustelu**. Lisäksi KrKK osallistui Opetushallituksen tuottaman **Dialogi- ja tunnetaitojen oppaan** toteutukseen.

Verkkojulkaisu **Katsaus** tuotti vuoden 2021 aikana kaksi numeroa. Ensimmäinen julkaistiin tammi-kuussa ja toinen lokakuussa. Jälkimmäisen

numeron teema oli Apologia. Katsauksen sivut uudistettiin toukokuun alussa 2021. Tekstejä kirjoittivat **Eeva Kallio**, **Sami Pihlström**, **Elli Akrén-Ebbe**, **Severi** ja **Ilta Hämäri** sekä monet muut tutkijat ja asiantuntijat. Suosituimmaksi artikkeliksi nousi **Veera Tyhtilän** keskustelukulttuuria analysoiva:

“Rakkaudesta riitaan” jota katseltiin vuoden aikana 374 kertaa. Kaikkiaan [Katsauksen](#) sivuja katsottiin vuoden aikana 7952 kertaa.

Syksyllä 2021 alkunsa sai myös **Näytön paikka** -työnimellä kulkeva hanke, joka tuo ihmistieteen tekijöitä lavalle popularisoimaan tieteellistä tutkimusta teatterin ammattilaisten avulla. Hanke

sai Tieteen tiedotus ry:ltä ison avustuksen loppusyksystä 2021, ja hanke käynnistyy toden teolla vuonna 2022. Hanketta koordinoi tutkija **Anne Koski**.

Kriittinen korkeakoulu toimi vuonna 2021 **Suomi-Areenassa** esillepanijana. Kriittinen toteutti keskustelun otsikolla **Ekokriisi joka kehtoa keinuttaa - Kasvata henkesi edestä**. Keskustelun tuotti Petteri Linnell. Keskustelussa käsiteltiin ilmastokriisiä sivistystyön näkökulmasta. Keskustelemassa olivat professori Veli-Marri Värri, alivaltiosihteeri **Elina Pylkkänen** sekä FT **Olli-Jukka Jokisaari**. Haastattelijoina toimivat **Jaana Parvainen** ja **Severi Hämäri**.

Yhteistyö ja vastavuoroinen avunanto jatkui filosofiaa lapsille tarjoavan **Filo ry:n** ja **Filosofisen praktiikan verkosto FIVE ry:n** kanssa. Puheenjohtaja ja toimiston työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti **Opintokeskus Siviksen** toimintaan.

Hallitusyhteistyö **SosPed-säätiön** kanssa on

jatkunut totuttuun tapaan, jonka hallituksessa Kriittistä korkeakoulua edusti **Markus Neuvonen**. Johtokunnan jäsenistö on osallistunut aktiivisesti mm. **Sitran**, **Kansanvalistusseuran** ja **European Bildung Networkin** järjestämiin tilaisuuksiin. Yhteistyötä on ollut myös **Suomen PEN:in** kanssa. PEN:n kanssa osallistuttiin kolmella kielellä julkaistun Vihapuhe-työkalupakin laadintaan.

Kriittinen korkeakoulu jatkoi myös jäsenenä **Tekstin talo - Textens hus ry:ssä**, jonka tarkoituksena on löytää yhteinen tilaratkaisu erilaisille kirjoittamisen alan toimijoille. Yhteinen tila lisäisi yhteistyön mahdollisuuksia, selkiyttäisi polkuja kirjoittamisen harrastamisesta ammattilaisuuteen, ja toisi myös synergisiä tilaratkaisuja kulttuurialan toimijoille. Tekstin talo sai ison avustuksen Koneen säätiöltä syksyllä 2021. Koordinaattori, vt. toiminnanjohtaja **Jaakko Vilja** toimi yhdistyksen rahastonhoitajana edelleen vuonna 2021. Tekstin talon hallituksen varajäsenenä toimi alkukeväästä **Maria Jantunen** ja toukokuisesta vuosikokouksesta alkaen **Markus Neuvonen**.

KOULUTUSTA JA KULTTUURITOIMINTAA

Kriittinen korkeakoulu on villin sivistyksen aivot Suomessa. Tule sivistymään kanssamme – tutustu kurssi-, tapahtuma- sekä julkaisutarjontaan!

[KURSSITARJONTA](#)[TAPAHTUMAT](#)[JULKAISUT](#)[HELSINGIN TOIMIPISTE](#)[TAMPEREEN TOIMIPISTE](#)[JYVÄSKYLÄN TOIMIPISTE](#)[PORIN TOIMIPISTE](#)

Loppusyksyn 2021 ohjelmassa käsikirjoittamista, puhetaitoa ja paljon muuta!

[LUE LISÄÄ](#)[KORONAKÄYTÄNNÖT](#)

IV Tiedotus, hallinto ja talous

Tiedotus ja jäsenistö

Kriittisen korkeakoulun tiedotus tapahtui vuonna 2021 suurelta osin nettisivujen, sähköpostilistan ja Facebookin kautta. Nettisivujen katseluita kertyi vuodessa reilut 89 000 (n. neljänneksen kasvu vuodesta 2020), tärkeimpinä sivuina kurssit-sivun (n. 18%) lisäksi Kriittisen korkeakoulun esittelysivu (n. 10%) ja Kirjoittajakoulun sivu (n. 8%). Sähköpostilistan tilaajia oli vuoden lopussa 957. Vuoden aikana vastaanottajien määrä nousi yli yhdeksällä prosentilla. Viestejä lähetettiin vuoden aikana 16, ja keskimääräinen avausprosentti oli 40. Facebookissa seuraajia oli 2679, postauksia tehtiin 212 kappaletta, joihin sitoutumisia tuli liki 28 000. Luvuissa eivät ole mukana Jyväskylän Kriittisen korkeakoulun Facebook-sivut (710 seuraajaa), Satakunnan Kriittisen korkeakoulun Facebook-sivut (96 seuraajaa) ja Tampereen Kriittisen korkeakoulun Facebook-sivut (454 seuraajaa). Alue toimipisteillä on lisäksi omat itsenäiset bloginsa, jotka palvelevat kunkin alueen yleisöjä.

Lisäksi tiedotettiin Instagramissa ja Twitterissä. Muutamia lehtimainoksia ostettiin, HS Helsinki-lehdestä, Voima-lehdestä ja Yliopisto-lehdestä, sekä SPR:n Avun maailma-lehdestä. Verkostojen kautta tiedottaminen oli edelleen hyvin keskei-

sessä roolissa. Jäsenistölle lähetettiin jäsenkirje kaksi kertaa vuoden 2021 aikana sekä kaksi epämuodollisempaa joukkosähköpostia. Kriittisen korkeakoulun internetsivujen uudistustyö valmistui tammikuussa 2021.

Youtube-toiminta kehittyi edelleen. Vuoden 2021 aikana tuotettiin yhdeksän videota, joista kaikki olivat tilaisuuksien videointeja. Yhteensä ne ovat keränneet 2659 katselukertaa. Katseluita tuli siis yli viisinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Erityisen suosittu oli Krishnamurti-tilaisuuden video liki tuhannella katselukerrallaan.

Kriittinen korkeakoulu ry:ssä oli jäseniä 173 henkeä vuoden 2020 lopussa. Kohonnutta jäsenmäärää selittää keskeisesti uudet nettisivut, jotka tarjoavat liittymismahdollisuuden aiempaa selvimmin. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 29.4. Syyskokous pidettiin 18.11.

Kurssikävijöille toteutettiin vuodenvaihteessa asiakaskysely, johon saatiin 54 vastausta. Kyselyn perusteella Kriittisen asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä opetuksen laatuun. Enemmän kehitettävää nähtiin tiedotuksen luotettavuudessa ja laadussa, joskin sitäkin pidettiin melko hyvänä.

Hallinto ja talous

Kriittisen korkeakoulun toimisto sijaitsi edelleen Albertinkatu 27:ssä. Opetusta järjestettiin lisäksi Etelä-Helsingin kansalaisopiston tiloissa, jossa Kriittisellä oli lisäksi käytössään pieni työhuone. Opetusta järjestettiin myös lukuisissa vuokratiiloissa, kuten Saksalaisen koulun tiloissa.

Toiminnanjohtajana jatkoi **Eero Ojanen** vuoden loppuun asti. Ojanen oli virkavapaalla suurimman osan kevättä ja koko syksyn, jolloin hänen sijaisenaan toimi koulutuskoordinaattori **Jaakko Vilja**. Kirjallisuuspuolen vastaavana koordinaattorina toimi edelleen **Harri Paasio**.

Jyväskylän toimintaa koordinoi tuntiperustaisesti **Oskar Repo**. Satakunnan toimintaa sekä valtakunnallista kehitystyötä koordinoi **Petteri Linnell**. Tampereen toimintaa koordinoi **Timo Vuorio**. Toimiston kehittämisprojektia, verkkosivu-uudistusta, Katsauksen toimintaa, useita hankehakuja sekä koulutuksen kehittämistoimintaa luotsasi **Markus Neuvonen**. Neuvonen tuotti yhdessä Jaakko Viljan kanssa sisäiset, opettajakunnalle suunnatut etäopetus- ja digitaitekoulutukset.

Severi Hämäri johti puheenjohtajan luottamustehtävän ohella järjestön yleistä strategista kehittämistä sekä hanketoimintaa ja niihin liittyviä apurahahakuja tuntiperusteisesti. Kriittisellä korkeakoululla työskenteli lisäksi väliaikaisena koordinaattorina ja tiedottajana **Ilona Honkanen** keväällä 2021.

Kriittisen korkeakoulun johtokunnan jäsenet vuonna 2021 olivat **Severi Hämäri**, pj., **Timo Vuorio**, varapuheenjohtaja, **Heli Heikkinen**, **Eino Santanen**, **Jyrki Kiiskinen**, **Elli Akrén-Ebbe**, **Tiina Ristolainen**, **Minna Pöllänen**, **Maria Jantunen**, **Eeva Kallio** sekä **Juhana Harju**.

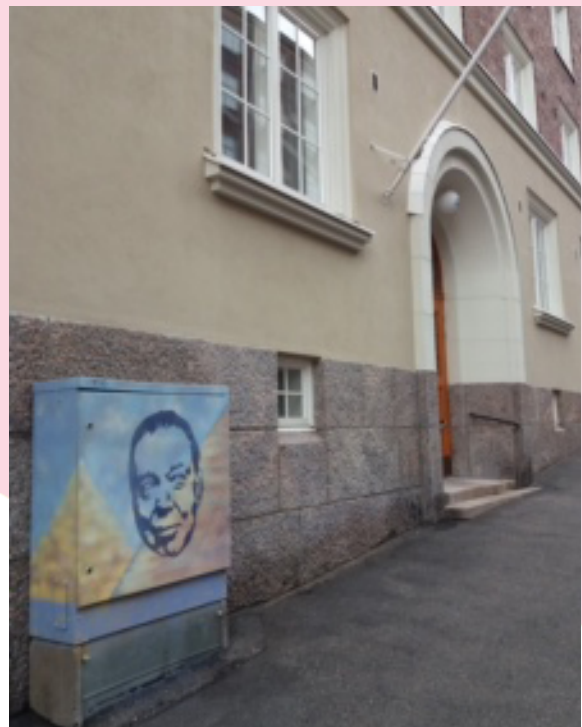
Vuonna 2021 Kriittisen korkeakoulun johtokunnan alaisuudessa toimi muutamia erillisiä työryhmiä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -työryhmä valmisti KrKK:lle tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmaa. Työryhmä kokoontui kolme kertaa syksyn 2021 aikana. Viestintätyöryhmä aloitti toimintansa loppusyksystä ja kokoontui kahdesti hahmottelemaan viestinnän haasteita.

Yhdistyksen tilinpito hoidettiin **Espoon Jupiter-Tilit Oy:ssä Anneli Weckmanin** toimesta. Tilintarkastajina toimivat aiempien vuosien tapaan **Seija Siikanen** ja **Heli Riivari**.

Yhdistyksen tilinpäätös vuodelta 2021 oli 11 544,04 euroa ylijäämäinen. Yhteensä oma pääoma oli vuoden loppuessa 37 552,14 euroa ylijäämäisen. Yhdistyksen vaihto oli yhteensä 449 044,71 euroa. Vaihto kasvoi edellisvuodesta kunnioitettavat 12,5 prosenttia.

Valtionapuun saimme vuodelle 2021 Eduskunnan myöntämää lisäavustusta 50 000 euron verran, eli saman verran kuin edellisvuonnakin. Valtion yleisavustusten kokonaissumma oli 128 000 euroa. Se laski edellisvuodesta 6 000 euron verran johtuen siitä, että osa vuoden 2019 kehittämisrahasta oli rytmitetty vuodelle 2020. Suurin osa talouden kasvusta tuli siis itse toiminnan tuotoista.

Opintokeskus Sivis nosti tuntikohtaista tukeaan, mikä kasvaneen tuntimäärän lisäksi nosti Siviksen tuen määrää. OKM:n vapaan sivistystyön oppitunteihin suunnattua tukea Opintokeskus Sivis myönsi Kriittiselle korkeakoululle 85 703,00 euroa, eli yli 20 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteenlaskettuna ministeriön yleisavustuksen ja Siviksen tukien määrä kuitenkin laski 49,5 prosentista 47,6 prosenttiin tuloista. Sen sijaan osallistumismaksujen osuus nousi 47,6 prosentista 50,5 prosenttiin.

Tiivistelmä: vuosi 2021 lukuina

Koulutukset ja tapahtumat:

Oppitunteja yhteensä: 3049

OKM:n tukea OK-Siviksen myöntämänä nauttineet tunnit: 2885

Ammatilliseksi lisäkoulutukseksi laskettavat tunnit: 164

Oppituntien määrässä n. 14% kasvu vuoteen 2020 verrattuna

67 järjestettyä kurssia

699 opiskelijaa (kasvu 8%)

Järjestettyjä tapahtumia: 28

Tapahtumiin osallistuneet ihmiset: noin 1000

Jäsenistö ja henkilöstö:

Yhdistyksen toimisto työllisti osa-aikaisesti 5 henkeä (yht. 1,96 htv)

Tuntiperustaisesti työskenteli lisäksi kaksi koordinaattoria ja yksi kehittäjä

Kriittinen työllisti 68 tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

Kaikkiaan palkansaajia oli 82.

Yhdistyksessä oli vuoden lopussa 173 jäsentä (23% kasvu)

Talous:

Tulot: 449 044,71 €, menot: 437 490,67 €

Tulos: 11 544,04 €

Tulot kasvoivat noin 12% edellisvuodesta. Kavusta suurin osa toiminnan tuotosta.

Valtion yleisavustuksen osuus tuloista 29% (viime vuonna 34%)

OK-Siviksen tuki 85 703,00 €, osuus tuloista 19% (viime vuonna 16%)

Viestintä:

Printtimainoksia: 9 kpl

Facebook:

Seuraajia: 2679 (kasvu 11%)

Kattavuus 88641 (kasvu 41%)

Postauksia vuonna 2021: 221 kpl (kasvu 87%)

Sitoutumisia vuonna 2021: 27 728 (kasvu 75%)

Mainoksiin käytetty 740€ (lasku -4,5%)

Mainoksilla tavoitettuja vuonna 2021: 53 000 hlö (lasku -3,6%), 187 000 näyttöä (lasku -4,6%)

Lisäksi aluetoimipisteiden Facebook-sivuilla yht. 1256 seuraajaa (kasvu 15%)

Lisäksi Puhujakoulun Facebook-sivuilla 371 seuraajaa (lasku -2%)

Twitter:

Seuraajia: 218 (kasvu 12%)

Näyttökertoja 2021: 27766 (kasvu 22%)

Instagram:

Seuraajia: 573 (kasvu 102%)

Kattavuus vuonna 2021: 7166 (kasvu 30%)

Youtube:

Kolme Youtube-kanavaa: Kriittinen korkeakoulu, Katsaus ja Filosofiklubi

Videoita yhteensä: 25 (9 videota vuonna 2021)

Tilaaajia yhteensä: 134 (70 lisää vuonna 2021)

Katseluita yhteensä: 2400 vuonna 2021 (kasvu n. 20%)

Sähköpostilista:

Tilaaajia 957

Tilaaajamäärän kasvu vuonna 2021: 9,4%

Viestejä vuonna 2021: 16 kappaletta

Viestin avauksia keskimäärin: 40,8%

Jäsenkirjeitä 2 kpl, jäseniä 173 henkilöä

Toimintakertomusta kuvittavat teokset ovat tehneet Kriittisen korkeakoulun kursseilla:

Lotta Wigelius-Wulff sivuilla 3, 11

Seppo Saari sivuilla 6, 9

Maria Heinonen sivuilla 5, 6, 7, 13 ja takakansi

Elina Aho-Brennan sivulla 7 (sivun ylälaita)

Teksti: Jaakko Vilja

Tekstiä on editoinut Severi Hämäri.

Taitto: Oskar Repo

Julkaistu 28.4.2022

